

مباحث منتخب مالی از چشم انداز حقوقی

Selected Topics in Finance: Lawyer's Perspective

۱. مشخصات عمومی دوره

حسین عبده تبریزی، میثم رادپور و جمعی از استادان و فعالان بازارهای مالی ایران maysam.radpour@gmail.com h.abdoh.tabrizi@gmail.com	مدرسان دوره
امین عظیمی راد amin.azimirad@gmail.com	دستیاران
مهرماه تا بهمن‌ماه سال ۱۳۹۹؛ روزهای دوشنبه، ساعت: ۱۸:۰۰-۱۵:۰۰	زمان
دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، کلاس شماره ی ... در دوران کرونا از طریق سامانه‌ی آموزشی دانشگاه، http://vclas9.ut.ac.ir/law	برگزاری محل برگزاری
www.abdoh.net و www.finance.ir	سایت آموزشی

۲. پیش‌نیازهای درس

از دانشجویان این دوره انتظار می‌رود آشنایی اولیه با مفاهیم پایه‌ی اقتصاد داشته باشند، و حداقل یک درس اقتصاد (۱) و (۲) را گذرانده باشند. آشنایی با رشته‌ی مالی مفید است، اما پیش‌نیاز این درس نیست. درس به دانش ریاضی خاصی نیاز ندارد و مطالب اقتصادی و مالی تا حد ممکن بدون استفاده از مدل‌ها و محاسبات ریاضی، آماری و اقتصادسنجی ارائه می‌شود. قبل از حضور در کلاس مطالعه‌ی اجمالی سایت‌های سازمان بورس و اوراق بهادار و بورس تهران و فرابورس پیشنهاد می‌شود.

۳. شرح دوره

درس مباحث منتخب مالی در بعضی از دانشگاه‌ها تحت همین عنوان و در برخی دیگر با عنوان بررسی موارد خاص در مالی ارائه می‌شود. در ایران برای اولین بار است که این درس از منظر و دیدگاه دانشجویان حقوق طراحی و عرضه می‌شود. هدف آن است که دانشجوی حقوق با بازارها، نهادها و ابزارهای مالی آشنا شود تا بتواند در طراحی قراردادهای مالی، نگارش پیش‌نویس متون قانونی و مقرراتی، و ورود به داورهای دعاوی مالی مجهز باشد. در صورتی که وی تصویر نسبتاً جامعی از وضعیت جاری متغیرهای اقتصاد نداشته باشد و با

کارکرد ابزارها و نهادهای مالی در سطح اقتصاد کلان و در سطح بنگاه ناآشنا باشد، نخواهد توانست در فرایند حقوقی یادشده به وظایف خود عمل کند. محتوای این درس کاملاً جدید است؛ ریزدرس با مطالبی که در دانشکده‌های مدیریت یا اقتصاد تدریس می‌شود، متفاوت است.

در طی نشست‌های این کلاس ۱۶ عنوان متعدد از مباحث اقتصاد امروز ایران و بازارهای مالی مورد بررسی قرار می‌گیرد. هدف دوره آن است که دانشجویان با وضعیت اقتصاد ایران و بازارهای مالی ایران در دهه‌ی ۹۰ شمسی آشنا شوند و تصویری درست از چرایی اتفاقاتی که افتاده به‌دست آورند. نشست‌ها به اقتصاد کلان، بازار سرمایه، بازار پول، صنعت بیمه، تأمین مالی مسکن و صنعت بازنشستگی اختصاص دارد. در بعضی کلاس‌ها از یک کارشناس مرتبط با رشته دعوت خواهد شد که همراه با مدرس در جلسه حضور یابند. این دوره بیشتر برای دانشجویانی طراحی شده که قصد دارند در حوزه‌ی حقوق اقتصادی و حقوق مالی فعال باشند و در همین رشته به کار حرفه‌ای بپردازند. تلاش می‌شود دانشجویان در فضای واقعی نهادها و بازارهای مالی ایران قرار گیرند و با امکانات و چالش‌های بازارهای مالی در ایران آشنا شوند.

۴. ارزیابی

مورد مشمول نمره	سهم از نمره کل
مشارکت در کلاس	٪۱۵
تکالیف کلاسی	٪۲۵
امتحان میان‌ترم	٪۲۵
امتحان پایان‌ترم	٪۳۵

کلاً دانشجویان سه تکلیف در طول ۱۶ جلسه‌ی کلاس خواهند داشت که این تکالیف در ساعات معینی میان آنان توزیع و در تاریخ معینی پاسخ‌های آنان گردآوری می‌شود. پس از پایان هر پنج جلسه‌ی کلاس، از مباحث ارائه‌شده در پنج جلسه‌ی قبل، آزمون گرفته خواهد شد. آزمون پایانی پرسش‌هایی محدود به آخرین شش جلسه‌ی کلاس است.

۵. عناوین جلسات کلاس

عناوین جلسات کلاس	
جلسه‌ی ۱	مروری بر علم مالی. مالی چیست؟
جلسه‌ی ۲	نقش اقتصادی ابزارها و نهادهای مالی

عناوین جلسات کلاس	
جلسه ۳	مهم‌ترین بازارها، نهادها و ابزارهای مالی در ایران
جلسه ۴	دشوارترین مشکلات اقتصاد کلان ایران در دهه‌ی ۹۰ شمسی
جلسه ۵	چرا نقدینگی به بخش مولد اقتصاد هدایت نمی‌شود؟
جلسه ۶	وضعیت امروز بانک‌ها در ایران (بانک‌های ایرانی در دهه‌ی ۹۰ شمسی)
جلسه ۷	وضعیت امروز بازار سرمایه در ایران
جلسه ۸	بازار بدهی‌های دولت و شهرداری‌ها
جلسه ۹	ابزارها و نهادهای مالی بخش مسکن
جلسه ۱۰	صنعت بیمه‌های زندگی و غیرزندگی در ایران
جلسه ۱۱	صنعت تأمین اجتماعی و بازنشستگی در ایران
جلسه ۱۲	زمین و تأمین مالی خدمات شهری در ایران
جلسه ۱۳	تبدیل به اوراق بهادار کردن دارایی‌ها (۱)
جلسه ۱۴	تبدیل به اوراق بهادار کردن دارایی‌ها (۲)
جلسه ۱۵	تأمین مالی شرکت‌های دانش - بنیان در ایران
جلسه ۱۶	معرفی برخی سازمان‌ها و نهادهای مالی بین‌المللی

۶. منابع و مآخذ

معمولاً برای هر کلاس یک متن نظری و مقاله‌ای حرفه‌ای مرتبط با موضوع در نظر گرفته می‌شود که مدرس یا استاد مدعو کلاس قبل از هر جلسه تهیه می‌کنند. این متن‌ها حداقل دو هفته قبل از تشکیل هر کلاس بین دانشجویان توزیع خواهد شد؛ بدین شکل که دستیار کلاس همه‌ی منابع و مآخذ کلاس را از طریق اینترنت برای دانشجویان ارسال می‌کند. هیچ منبع و مأخذی نیست که مدرسان مستقیماً در اختیار دانشجویان قرار ندهند و نیاز به خرید آنها باشد. چون مباحث پایه‌ای و احتمالاً برای دانشجویان جدید است، تلاش خواهد شد که عمده‌ی متن‌ها به فارسی باشد.

فایل الکترونیک کامل منابع و مآخذ زیر در دو سایت معرفی شده برای درس در اختیار دانشجویان قرار دارد. از این منابع نیز فصل‌هایی به دانشجویان معرفی خواهد شد که جزو متن‌های ضروری است و دانشجویان می‌باید حتماً آنها را مطالعه کنند.

۱. مدیریت مالی / وستون، بریگام / ترجمه‌ی حسین عبده تبریزی و پرویز مشیرزاده
۲. مدیریت مالی ۲ / وستون، بریگام / ترجمه‌ی حسین عبده تبریزی و فرهاد حنیفی
۳. زنجیره‌ی خلق ارزش / حسین عبده تبریزی و هادی لاری
۴. افته‌هایی در مدیریت مالی / حسین عبده تبریزی
۵. افته‌هایی در مالی شرکت‌ها / حسین عبده تبریزی و میثم رادپور

۶. اندازه‌گیری و مدیریت ریسک بازار / حسین عبده تبریزی و میثم رادپور
۷. مجموعه مقالات مالی و سرمایه‌گذاری جلد ۱ / حسین عبده تبریزی
۸. مجموعه مقالات مالی و سرمایه‌گذاری جلد ۲ / حسین عبده تبریزی و میثم رادپور
۹. مالی شرکت‌ها (جلد اول) / راس، وسترفیلد، وستون، بریگام و یوستون / ترجمه‌ی حسین عبده تبریزی، سعید اسلامی بیدگلی و اباذر سروش
۱۰. مالی شرکت‌ها (جلد دوم) / راس، وسترفیلد، وستون، بریگام و یوستون / ترجمه‌ی حسین عبده تبریزی، سعید اسلامی بیدگلی و اباذر سروش
۱۱. مدیریت مالی، سه فصل از جلد ۲ (کتاب در کلاس توزیع می‌شود) / حسین عبده تبریزی